

RDA:n uudistuminen

Tilannekatsaus erityisesti musiikinkuvailun näkökulmasta

Tapani Moisio

Musiikin kuvailupäivä 15.5.2019

3R-projekti

- § RDA Toolkit Restructure and Redesign
- § Tavoitteena parantaa RDA Toolkitin ohjeiden ja dokumenttien käytettävyyttä ja tuoda siihen joustavuutta
- § RDA:ta päivitetään sisällön osalta vastaamaan uutta käsittemallia *IFLA Library Reference Model* (LRM)

3R-projektin kansainvälinen aikataulu

- § Uuden Toolkitin beta-version julkaistiin 13.6.2018
  - § Vain englanniksi
- § Päivityksiä joulukuussa 2018 ja huhtikuussa 2019
- § Huhtikuun 2019 päivitys
  - § Sisältää vakautetun englanninkielisen version RDA-standardista
- § Seuraava varsinainen päivitys elo-syyskuussa 2019
- § Tavoitteena uuden Toolkitin virallinen julkaisu vuoden 2019 lopussa
  - § Riippuu käännösten ja linjausten etenemisestä; saattaa venyä keväälle 2020
- § Nykyinen Toolkit käytössä vielä vuoden ajan uuden Toolkitin julkaisupäivästä alkaen

Uudistumisen aikataulu Suomessa

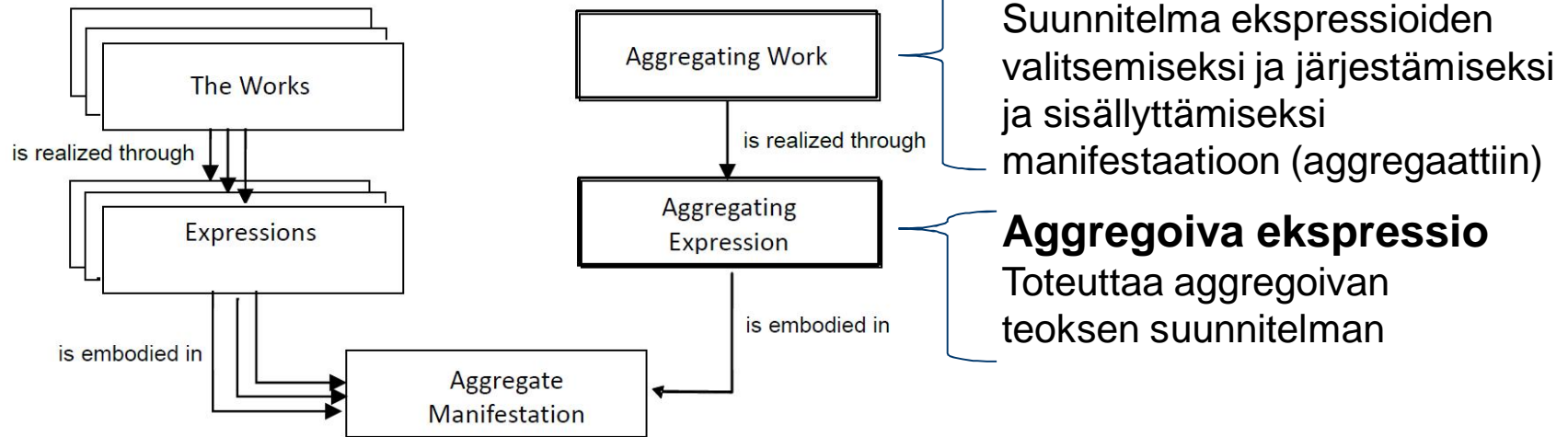
- § Huhtikuun 2019 päivityksen myötä uuden Toolkitin käännöstyö ja linjausten valmistelu voivat kunnolla alkaa
- § Käännös ja olemassa olevien linjausten kohdennus tehdään Kuvailusääntöpalvelussa
- § Uudet linjaukset ja esimerkkien laatiminen kuvailun kansallisissa asiantuntijaryhmissä sovitulla työnjaolla
- § Tavoitteena saada käännös valmiiksi vuoden 2019 aikana
- § Uudet linjaukset ja esimerkit sekä mahdolliset soveltamisprofiilit julkaistaan todennäköisesti keväällä 2020

Valikoima sisällöllisistä muutoksista

- § Ehdottomista säännöistä kohti vaihtoehtoisia ohjeita
  - § Kuvailevilla yhteisöillä entistä suurempi vapaus valita sopivin kuvailutapa
  - § Ei enää ydinelementtejä
  - § Useimmilla elementeillä neljä merkintätapaa:
    - 1) rakenteistamaton kuvailu, 2) rakenteistettu kuvailu, 3) tunniste ja 4) IRI
- § Uusia entiteettejä: *Ajanjakso, Nomen, RDA-entiteetti, Toimija, Yhteistoimija, (Paikka)*
- § Monet attribuutit muutettu suhde-elementeiksi
- § Suhteiden määritteet muutettu itsenäisiksi elementeiksi

Aggregaatit

Figure 5.7 General Model for Aggregates

Lähde: IFLA Library Reference Model

- § Yksittäinen, ”aggregoitu” teos ei ole osa aggregoivaa teosta
  - § Yksittäisen teoksen tekijä (esim. säveltäjä) ei ole aggregoivan teoksen tekijä
  - § Sama pätee ekspressioihin ja niiden tekijöihin (esim. esittäjiin)
- ➔ Mahdolliset vaikutukset esim. hakutietoihin?

Edustavat ekspressiot

- § Ekspressio, jota pidetään kanonisena tiedonlähteenä teoksen identifioinnissa
  - § Edustavia ekspressioita voi olla useita
- § RDA:ssa on joukko edustavan ekspression elementtejä, joita voidaan käyttää teoksen kuvailussa; musiikkiteoksille relevantteja esim.
  - § Edustavan ekspression kesto
  - § Edustavan ekspression sävellaji
  - § Edustavan ekspression kieli
  - § Edustavan ekspression musiikin esityskokoonpano
  - § Edustavan ekspression tallennuspaikka

Nomen

- § Määrite, joka viittaa RDA-entiteettiin
  - § Nimi, nimeke, hakutieto, tunniste
- § Muuttaa monia entisiä attribuutteja suhde-elementeiksi
- § Musiikissa esim. musiikkiteoksen numerointi ja sen alaelementit (järjestysnumero, opusnumero ja temaattinen teosnumero) ovat nyt suhde-elementtejä Teoksen ja Nomenin välillä
- § Ei välitöntä vaikutusta käytännön kuvailuun

Hakutiedot

- § Hakutiedot ovat nyt itsenäisiä elementtejä
  - § Jakautuvat edelleen ensisijaisiin ja varianttihakutietoihin
  - § Hakutietoelementit kaikilla entiteeteillä paitsi Nomenilla (hakutieto on itsessään Nomen)
- § Hakutietojen muodostamiseen paljon vaihtoehtoisia ohjeita
  - § Mahdollistaa tarpeen mukaan uusien käytäntöjen luomisen
  - § Ainakin aggregoivien teosten ja ekspressioiden hakutietojen muodostamisen periaatteita mietittävä uudelleen

Kiitos!

tapani.moisio[at]helsinki.fi
kuvailusaannot-posti[at]helsinki.fi